

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Міжнародна стратегія
економічного розвитку регіону**

**Международная стратегия
экономического развития региона**

**International Strategy
of Region Economic Development**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

економічні, природні та соціальні особливості регіону. Важливим є формування правової бази для впровадження механізму сталого розвитку туризму. Узгоджуючи соціально-економічну політику регіону з принципами сталого розвитку формується позитивний імідж регіону для туризму. Проведення інвестиційної політики допоможе покращити матеріально-технічну базу туристської інфраструктури та впровадити інноваційні технології для скорочення витрат і збереження та відновлення навколишнього середовища.

Отже, туристська індустрія безперервно еволюціонує, впроваджуються новітні технології, змінюється вектор розвитку. Для того щоб забезпечувати сталий розвиток туризм повинен постійно реагувати на зміни, які відбуваються в навколишньому середовищі та вміти швидко адаптуватися, не порушуючи основні принципи сталості в туристській діяльності.

1. Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers /Paris, Madrid: UNEP and UNWTO, 2005. – P.11-12.

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ УТИЛІЗАЦІЇ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ У МІСТІ СУМИ

Домащенко М. Д., канд. екон. наук, Прокопенко М. О.

Сумський державний університет, Україна

В наш час екологічні проблеми, а саме утилізація відходів, набули статусу глобальних. Так в Україні, під відходами різного виду зайнято 160 тис. га земельних угідь загальним об'ємом близько 40 млрд. тонн.

Тверді побутові відходи представляють серйозну епідеміологічну і токсикологічну небезпеку. З огляду на те, що відходи, які забруднюють навколишнє природне середовище, можуть бути використані в народному господарстві, дуже актуальною в даний час є проблема їхньої утилізації. Значну частину загальної кількості твердих побутових відходів, накопичених в Україні, становлять відходи, до складу яких входить багато цінних речовин, що свідчить про можливість і необхідність їх подальшої переробки.

На сьогодні, невирішеною залишається і ситуація з утилізації відходів у м. Суми адже дана проблема вирішується лише на локальному рівні, що не дозволяє досягти бажаних позитивних результатів. Так на території Сумського регіону виділено нове місце для вивезення побутових відходів з м. Сум, проте це лише тимчасово пом'якшило проблему сміття, тому необхідно продовжувати пошук альтернативних шляхів її подолання.

У сучасних умовах існують альтернативні методи переробки відходів, а саме: попереднє сортування, консервування на полігонах, спалювання та інші [1]. Проаналізувавши переваги та недоліки всіх існуючих методів утилізації твердих побутових відходів, можна зробити висновок, що кращим методом є переробка відходів.

Сумський регіон увійшов до числа шести обласних центрів, де мав бути реалізований національний проект «Чисте місто», що передбачає побудову сміттєспалювального заводу. На перший погляд, даний проект мав би вирішити питання утилізації побутових відходів, проте він мав ряд недоліків, серед яких основним виділено шкоду здоров'ю людини в результаті потрапляння в атмосферу продуктів згорання відходів.

Таким чином, побудова сміттєспалювального заводу є нераціональним рішенням як з екологічної, так і з економічної точки зору, саме тому необхідним є пошук інших методів утилізації відходів.

Орієнтовна структура відходів по м. Суми за рік та величина їх переробки дозволила розрахувати річні витрати на переробку відходів у м. Суми (табл. 1). Слід відмітити, що величина всіх відходів по м. Суми за рік у середньому становить 90 тис т.

Отже, витрати на переробку сміття різного виду складатимуть близько 95 млн грн/рік. Ці витрати мають увійти у початковий внесок інвестора. В результаті попередньо проведеного розрахунку було встановлено, що витрати на організацію побудови даного підприємства, закупки обладнання складатимуть близько 160 млн грн. (витрати інвестора, початкові інвестиції), рентабельність діяльності дорівнює 45% при ставці дисконту 10%.

Виходячи із результатів розрахунку, можна відмітити, що приблизно щороку підприємство буде нарощувати майбутній грошовий потік до 10%, період окупності становитиме – 4,1 років. Тобто через цей час після початку перероблення твердих побутових відходів підприємство покриє інвестиційні витрати та почне отримувати прибутки. Всі показники свідчать про ефективність та прийнятність проекту для м. Сум.

Таблиця 1

Розрахунок витрат на переробку відходів у м. Суми

Тип відходів	Структура відходів у загальній кількості), %	Кількість відходів по місту за рік, тис т	Витрати на переробку різних видів, грн / т	Витрати на перероблення, тис грн.
Макулатура	18	$90 \cdot 0,18 = 16,2$	476	7711,2
Поліетилен	38	$90 \cdot 0,38 = 34,2$	976,5	33369,3
Метали	5	$90 \cdot 0,05 = 4,5$	1219,4	5487,3
Скlobій	5,3	$90 \cdot 0,053 = 4,77$	249,2	1188,68
Дерево	3	$90 \cdot 0,03 = 2,7$	446,6	1205,82
Інші	30,7	$90 \cdot 0,307 = 27,63$	1645	45451,35
Всього:				94413,65

Варто зазначити, що важливим чинником для побудови заводу є місце його розташування. З урахуванням транспортних витрат, в якості місця розташування, запропоновано підвечно-центральну частину Сумської області. Завод раціонально розмістити поблизу сільської місцевості, де достатня територія та є незадіяні трудові ресурси. Побудова підприємства сприятиме створенню нових робочих місць, що дозволить вирішити питання

безробіття на селі.

Отже, проблема утилізації твердих побутових відходів має досить актуальне значення як для Сумського регіону, так і для України загалом. Запропонований проект є раціональним, своєчасним та необхідним, адже дозволяє вирішити ряд екологічних проблем, що є важливими для регіону.

1. Маркетинг: бакалаврський курс: Навчальний посібник / За загальною редакцією д.е.н., проф. С. М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004.

ИЗМЕНЕНИЕ ПРЕДПОЧТЕНИЙ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ И ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ПРОДУКЦИИ С УЧЕТОМ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ И ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ

Жуланова А. А.

ФГБОУ ВПО «Российский экономический университет им. Г.В. Плеханова», Россия

В последнее время всё больше внимания уделяется вопросу потребления экологически благоприятной продукции [4]. Многие потребители обращают внимание на то, являются ли продукты, товары, и услуги, которые они приобретают, экологически благоприятными и безопасными для окружающей среды. Сейчас есть все основания говорить о сформировавшемся покупательском потенциале таких потребителей и его влиянии на формирование экологически безопасных продуктов, товаров и услуг. Ряд исследований подтверждает рост числа «экологически ориентированных» потребителей – приверженцев «зелёных» идей [1,2,5]. Происходят изменения социальных ценностей – выступающие за экологические продукты, могут выбирать, что покупать и во что вкладывать, поддерживая компании, продвигающие эти ценности. В этих условиях задача производителей состоит в удовлетворении экологических нужд, потребностей и интересов потребителей, что в конечном итоге обеспечивает более высокую потребительскую ценность предоставляемых товаров, работ и услуг виде экологической безопасности, и в повышении качества жизни населения без разрушения окружающей среды. Необходимо отметить, что в концепции современного экологического маркетинга произошло смещение акцента с максимального удовлетворения нужд и интересов потребителей на создание такой экономической системы, которая была бы направлена на улучшение качества жизни общества в целом [5].

С точки зрения экологической экономики важно знать, с помощью каких инструментов, можно наиболее оптимально воздействовать на выбор потребителя с учетом экологических и энергетических факторов включая вопросы сбережения энергии, тепла, снижения выбросов парниковых газов. Очевидно, что выходя на рынок с новым товаром не всегда следует полагаться только на стандартные и привычные для большинства